

PÖÖRANGUTE KURBLIGA MATKAASENDISSE SEADMISE TÖÖKORRALDUSE JUHEND

SISUKORD

1.	Eesmärgid ja kasutusala	1
2.	Rakendamine ja vastatus	1
3.	Mõisted.....	1
4.	Üldsätted	2
5.	Valvekorra vastuvõtmine	4
6.	Pöörmete teenindamine ja korrashoid.....	4
7.	Kurbelisti kohustused rongide vastuvõtmisel-saatmisel	5
8.	Kurbelisti kohustused manöövritööl.....	6
9.	Valvekorra üleandmine.....	6
10.	Tööohutusnõuded kurbelisti töös	7
11.	Valvekorra üleandmine.....	7
12.	Ohutusnõuded kurbelisti töös.....	8
13.	Seonduvad dokumendid.....	10
LISA 1. Korralduste ja ettekannete näidistekstid.....		11

1. EESMÄRGID JA KASUTUSALA

1.1. Pöörangute kurbliiga matkaasendisse seadmise töökorralduse juhend (edaspidi juhend) on vajalik AS Eesti Raudtee raudteetaristul töötavate töötajate töö korraldamiseks, sh rongi- ja manöövritöö korraldamiseks, ning liiklus- ja tööohutuse tagamiseks.

2. RAKENDAMINE JA VASTUTUS

2.1. Juhendi täitmise ja jälgimise eest vastutavad kurbelistid, kes seavad tsentralisatsioonist välja lülitatud või tsentraliseerimata elektrijamiga varustatud pööranguid matkaasendisse ning nende töötajate juhid.

2.2. Juhendi ajakohastamise eest vastutab arendus- ja tehnoloogiaosakonna juhataja.

3. MÕISTED

3.1. Juhendis kasutatakse mõisteid ja termineid, mis on sätestatud raudteeseaduses, raudtee tehnokasutuseeskirjas, AS Eesti Raudtee rongiliikluse ja manöövritöö ohutu korraldamise juhendis ning jaamade tehnokorraldusaktides.

Kurbelist – liikluskorraldustöötaja, kes seab tsentralisatsioonist välja lülitatud või tsentraliseerimata elektriajamiga varustatud pööranguid matkaasendisse, kasutades selleks kurbelit.

4. ÜLDSÄTTED

4.1. Kurbelisti peamised töökohustused on:

4.1.1. tsentralisatsioonist välja lülitatud või tsentraliseerimata elektriajamiga varustatud pöörangute seadmine rongide vastuvõtmisel, saatmisel, jaamast läbilaskmisel ja manöövritöö tegemisel;

4.1.2. pöörangute hoidmine korras ja puhtana.

4.2. Jaamades, kus on kasutusel 3 või enam pöörmeposti, võib määrata vahetusse tööle vanemkurbelisti, kes koordineerib vahetuses töötavate kurbelistide tööd pädeva liikluskorraldaja korraldusel. Vanemkurbelisti töökohustused on:

4.2.1. vahetuse vastuvõtmisel kontrollida kurbelistide kohalolekut pöörmepostides manöövriraadioside teel;

4.2.2. võtta vastu jaama liikluskorraldaja matka valmistamise korraldused ning korrata matka valmistamise korraldust kõigi teiste pöörmepostide kurbelistide kuulates;

4.2.3. edastada jaama liikluskorraldaja korraldused kurbelistidele kordamööda vastavalt pöörmepostide asukohtadele alates matka alguspunktist kuni lõpp-punktini;

4.2.4. võtta vastu kordamööda kurbelistide kinnitused alates matka alguspunktist kuni lõpp-punktini korralduste kordamisega matka valmistamisest ning veenduda matka valmistamise õigsuses;

4.2.5. matka õigsuses veendumisel kanda ette matka valmisolekust ja vastuvõtutee vabaolekust reglemendis sätestatud korras jaama liikluskorraldajale.

4.3. Kõik rongi- ja manöövritöö alased korraldused edastab jaama liikluskorraldaja vanemkurbelistile (kui on olemas), kes edastab talle antud korraldused kurbelistidele kordamööda. Vanemkurbelist vastutab matkade õigsuses temale kordamööda edastatud ettekannete põhjal ning edastab need jaama liikluskorraldajale.

Vanemkurbelist võib vajadusel täita kurbelisti tööülesandeid talle määratud pöörmepiirkonnas.

4.4. Kurbelist peab omama üht järgnevatest kutsetest või loast:

- raudtee liikluskorraldustöötaja, tase 2;
- raudtee liikluskorraldaja, tase 4, 5 või 6 (kutsetase raudtee liikluskorraldaja tase 4 või kõrgem on kohustuslik vanemkurbelistil);
- rongikoostaja, tase 3;
- vedurijuhi abi, tase 3;
- vedurijuhi abi, tase 4;
- vedurijuhiluba.

4.5. Peale eeltoodud nimekirjas loetletud kutse omistamist viiakse kurbelistile läbi esmane juhendamine piirkonna juhataja, piirkonna juhataja asetäitja või vanemjaamakorraldaja poolt, kus tutvustatakse järgmiseid juhendeid ja eeskirju:

- Raudtee tehnikasutuseeskiri;
- AS Eesti Raudtee rongiliikluse ja manöövr töö ohutu korraldamise juhend;
- Raudtee signalisatsioonijuhend;
- käesolev juhend;
- jaama tehnikorraldusakt (jaamas või piirkonnas, kus tööloa taodeldakse) ja selle lisad;
- AS Eesti Raudtee töökorralduse reeglid;
- AS Eesti Raudtee juhatuse ja liiklusdirektori käskkirjad ja juhised, mis käsitlevad liiklus- ja tööohutuse nõudeid.

4.6. Peale esmast juhendamist peab kurbelist sooritama tööloa eksami juhendi punktis 4.5. nimetatud juhendite ja eeskirjade tundmise osas. Eksami edukal sooritamisel väljastatakse kurbelistile tööloa antud piirkonnas töötamiseks.

4.7. Enne iseseisvale tööle lubamist peab piirkonna juhataja, piirkonna juhataja asetäitja või vanemjaamakorraldaja tutvustama kurbelisti töörajooni iseärasustest ning tegema sissekande töörajooni iseärasuste tutvustamise kohta jaamaseadmete järelevaatusraamatusse.

4.8. Töökohustuste täitmisel on kurbelist kohustatud kandma tööandja poolt väljastatud vastavat tööriietust, turvajalatseid, isikukaitse-, side- ja signaalvahendeid ning pimedal ajal töötamisel pealampi. Kurbelistil peavad olema kaasas:

- käsiraadiojaam;
- kurbel;
- päeval kollane ja punane lipp, vile;
- öösel (halva nähtavuse korral ka päeval) käsisignaallatern, vile ja pealamp.

4.9. Kurbelist allub otseselt jaama liikluskorraldajale (vanemkurbelistile selle olemasolul), kellelt ta saab korraldusi rongide vastuvõtu- ja saatematkade valmistamiseks ning manöövr tööks vastuvõtu-, saateteedel ja peateedel. Jaamades, kus on määratud vahetusse vanemkurbelist, allub kurbelist otseselt vanemkurbelistile, kes omakorda allub otseselt jaama liikluskorraldajale.

4.10. Kurbelist on kohustatud:

4.10.1. hoidma pöörmed korras ja puhtad;

4.10.2. täitma viivitamatult ja täpselt kõiki rongide vastuvõtmise, saatmise ja manöövr tööga seotud korraldusi;

4.10.3. teatama kõigist ebanormaalsustest viivitamatult jaama liikluskorraldajale või vanemkurbelistile, kuid rongiliiklusele või inimeste elule ohtlikel juhtudel rakendama koheselt abinõud raudteeveeremi peatamiseks.

4.11. Pööranguid võib teise asendisse seada ainult jaama liikluskorraldaja (või vanemkurbelisti) korraldusel rongide vastuvõtu-saatematkade valmistamiseks, manöövr tööks, puhastamiseks, kontrollimiseks ja remondiks või juhul kui tee, kuhu pöörangu asend on suunatud, on hõivatud raudteeveeremiga või suletud liikluseks.

4.12. Pöörme riketest peab kurbelist teatama viivitamatult jaama liikluskorraldajale (või vanemkurbelistile). Juhul, kui rike ohustab raudteeliiklust, peab kurbelist viivitamatult teatama jaama liikluskorraldajale, kes peab sulgema pöörme raudteeveeremi liikumiseks.

4.13. Kurbelistil on keelatud:

4.13.1. seada pööranguid teise asendisse ilma vastava korralduseta;

4.13.2. jätta lukustamata pööranguid, mis peavad olema lukustatud vastavalt tehnikorraldusaktile või telegrammile;

4.13.3. olla tööil ilma ettenähtud signaalvahendideta;

4.13.4. lahkuda tööpostilt ilma jaama liikluskorraldaja (või vanemkurbelisti) loata;

4.13.5. lubada pöörmete juurde kõrvalisi isikuid.

5. VALVEKORRA VASTUVÕTMINE

5.1. Kurbelisti valvekorda ilmumise korra määrab tööandja vastavalt töölepingule.

5.2. Valvekorra vastuvõtmisel peab kurbelist:

5.2.1. veenduma, et jaamateedel seisev raudteeveerem ei ulatuks piirdetulba taha ja oleks kinnitatud pidurkingadega vastavalt tehnikorraldusaktile;

5.2.2. kontrollima kõiki kurbelistile kinnistatud pöörmehid, veendumaks nende korrasolekus; pöörangute kontrollimisel pöörama erilist tähelepanu sulgrööpa liibumisele vastu raamrööbast, sulgrööpa tõmberaua, kõrva- ja kannapoltide kinnitusele, lukkude ja suleriivide korrasolekule;

5.2.3. kontrollima, kas pöörmehid on puhtad ja rullikuteta sulepatjade sulgrööbaste sulepadjad õlitatud;

5.2.4. saada valvekorda üleandvalt kurbelistilt informatsiooni jaama liikluskorraldaja poolt (või vanemkurbelisti) antud korraldustest rongide vastuvõtmise, saatmise ja manöövritöö kohta.

5.3. Kurbelist, võtnud valvekorra vastu, kannab jaama liikluskorraldajale ette raadioside teel valvekorra vastuvõtmisest ja ilmnenu riketest.

5.4. Kui valvekorda üleandvale kurbelistile oli antud korraldus vastuvõtu-, saatematk valmistamiseks ja selle korralduse täitmisest oli jaama liikluskorraldajale ette kantud (või vanemkurbelistile), on keelatud valvekorda üle anda enne, kui rong, millele oli valmistatud matk, saabus või väljus jaamast või enne, kui valvekorda vastuvõttev kurbelist on veendunud, et matk on õigesti ette valmistatud.

6. PÖÖRMETE TEENINDAMINE JA KORRASHOID

6.1. Pöörangute häireteta tööks on kurbelist kohustatud:

6.1.1. hoidma oma töörajooni kuuluvad pöörmehid puhtad, s.t õigeaegselt puhastama pöörmehid lumest, jääst, liivast, mustusest ja prahist;

6.1.2. teatama pöörmevigadest jaama liikluskorraldajale teeameti ja/või telekomi ja turvanguüsteemide ameti töötaja kohale kutsumiseks.

6.2. Kurbelist võib lubada teeameti ning telekomi ja turvanguüsteemide ameti töötajatel teha pöörmete remonti jaama liikluskorraldaja loal. Pärast töö lõpetamist peab kurbelist kontrollima jaama liikluskorraldaja korraldusel, kas pöörme seisund tagab liikluse ohutuse ja kandma sellest ette jaama liikluskorraldajale.

7. KURBELISTI KOHUSTUSED RONGIDE VASTUVÕTMISEL-SAATMISEL

7.1. Vastuvõtu-saatematka valmistamisel peab kurbelist juhinduma AS Eesti Raudtee rongiliikluse ja manöövritöö ohutu korraldamise juhendi nõuetest.

7.2. Saanud jaama liikluskorraldajalt (või vanemkurbelistilt) korralduse matka valmistamiseks, peab kurbelist:

7.2.1. kordama seda ja saama liikluskorraldaja kinnituse "täitmiseks";

7.2.2. pärast korralduse saamist viivitamata asuma saadud korraldust täitma.

7.3. Kui töörajoonis, kuhu anti korraldus vastuvõtu-saatematka valmistamiseks, tehakse manöövritööd väljasõiduga valmistatava matka pöörmetele, tuleb manöövritöö viivitamata katkestada. Jaama liikluskorraldaja peab isiklikult või muul viisil, mis on sätestatud tehnikorraldusaktis, hoiatama manöövrijuhti ja raudteeveeremi juhti eelseisvast rongi vastuvõtust või saatmisest.

7.4. Kui vastuvõtutee vastaskõrikus tehakse manöövritööd, on sealne kurbelist kohustatud jaama liikluskorraldaja korraldusel seadma pöörangud asendisse, mis välistab manöövriveeremi suundumise vastuvõtuteele ja lukustama need.

7.5. Paarispöörangute ümberseadmisel vastavasse asendisse kurbliiga peab olema ümber seatud ka teine pöörang.

7.6. Matka valmistamisel on kurbelist kohustatud kontrollima vastavalt tehnikorraldusaktis näidatud korrale vastuvõtutee vabaolekut raudteeveeremist, seadma pöörangud vajalikku asendisse, kontrollima iga pöörangu sulgrööpa liibumist vastu raamrööbast ja need lukustama riivi ja universaallukuga ning kontrollima, et universaallukk tihkelt lukustab riivi.

7.7. Kuni rongi saabumiseni või väljumiseni peab kurbelist valvama valmistatud matka, tähelepanelikult jälgima raudteeveeremi liikumist naaberteedel, eriti manöövritööd.

7.8. Kurbelist peab rongi kohtama matkaasendisse seatud pöörmete läheduses ja vastavate signaalidega vastavalt raudtee signalisatsioonijuhendile.

7.9. Saabuva või väljuva rongi möödumisel peab kurbelist pöörama tähelepanu raudteeveeremi seisukorrale, veose õigele asetusele lahtisel raudteeveeremil, ettenähtud signaalide olemasolule jms.

Kõigist puudustest peab kurbelist viivitamatult teatama jaama liikluskorraldajale (vanemkurbelistile selle olemasolul), aga liiklust või inimeste elu ohustavatel juhtudel rakendama kohe abinõud rongi peatamiseks.

7.10. Rongi saabumisel kurbelist kontrollib: rongi sabasignaali olemasolu, veendumaks rongi saabumises täiskoosseisus; rongi peatumist saabumistee

piirides ja kandma sellest ette jaama liikluskorraldajale. Kui rong liigub tõukeveduriga, kantakse ette rongi saabumisest koos tõukeveduriga.

Kui saabuva rongi saba jääb piirdetulba taha, peab kurbelist sellest viivitamatult teatama jaama liikluskorraldajale, kes rakendab abinõud rongi õigeks paigutamiseks tee piiridesse.

7.11. Rongi väljumisel kontrollib kurbelist rongi sabasignaali olemasolu ja kannab isiklikult jaama liikluskorraldajale ette rongi väljumisest täiskooseisus.

8. SP-6 ELEKTRIAJAMIGA PÖÖRANGU ÜMBERSEADMINE

8.1. SP-6 elektriamiga pöörangu käsitsi seadmiseks on vajalik:

8.1.1. kurbli abil keerata lahti mitteväljakukkuv polt, mis kinnitab elektriamiga kurbliava katet;

8.1.2. vajutada kurbliava kate alla;

8.1.3. asetada kurbel kurbliavasse ja keerata seda sulgrööbaste liikumise suunas, kuni sulgrööbas on täielikult liibunud raamrööpaga, mille järel tuleb teha kurbliiga veel 5-10 pööret;

8.1.4. kontrollida riivi tihket liikumist vastu sulgrööbast;

8.1.5. lukustada riiv universaallukuga;

8.1.6. kontrollida, et universaallukk tihkelt lukustab riivi.

8.2. Kurbliava kate alla vajutamisega lülitatakse pöörangu elektriamiga blokk-kontaktid välja ja seda pöörangut juhtimisseadmest pole enam võimalik seada.

8.3. Kurbliava kate asetab tagasi elektrimehaanik peale rikke kõrvaldamist või tööde lõpetamist.

9. EP-642.X ELEKTRIAJAMIDE PÖÖRANGU ÜMBERSEADMINE

9.1. EP-642.x elektriamiga pöörangu käsitsi seadmiseks on vajalik:

9.1.1. asetada kurbel kurbliavasse ja keerata seda kuni sulgrööbas on täielikult liibunud raamrööpaga, mille järel tuleb teha kurbliiga veel 5-10 pööret;

9.1.2. kurbli keeramisel sulgrööbaste liikumise suund (kas sulgrööpad liiguvad kurbli keeramisele samas suunas või vastupidi) on toodud ajamikastil piktogrammiga (vt p. 0);

9.1.3. kontrollida riivi tihket liikumist vastu sulgrööbast;

9.1.4. lukustada riiv universaallukuga;

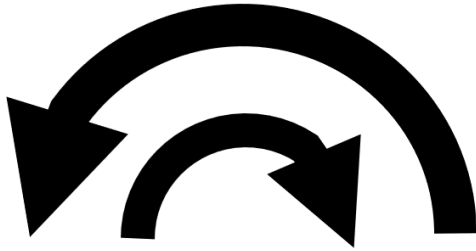
9.1.5. kontrollida, et universaallukk tihkelt lukustab riivi

9.2. EP-642.x elektriamiga pöörangu kurbliiga seadmisel tuleb juhendada kurbli pööramisel ajamikastile toodud piktogrammidest:

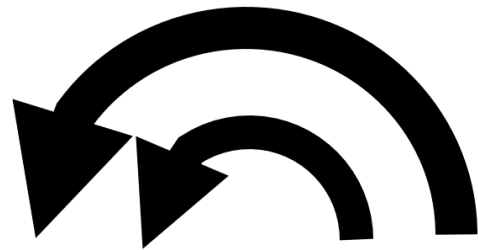
- EP-642.1 elektriamitele on kantud piktogramm 2, mis näitab, et sulgrööpad liiguvad kurbli keeramisele vastupidises suunas;

- EP-642.2 elektriamitele on kantud piktogramm 1, mis näitab, et sulgrööpad liiguvad kurbli keeramisega samas suunas.

Piktogramm 1. EP642.1

Piktogramm 2. EP642.2

10. KURBELISTI KOHUSTUSED MANÖÖVRITÖÖL

10.1. Manöövritöö tegemisel on kurbelist kohustatud:

10.1.1. jälgima tähelepanelikult manöövriveeremi liikumist, antavaid korraldusi ja signaale ning täitma õigeaegselt nende nõudeid. Manöövrijuht edastab jaama liikluskorraldajale soovi manöövrimatka valmistamiseks või üksikute pöörangute seadmiseks ning jaama liikluskorraldaja edastab korraldused kurbelistile (või vanemkurbelistile) pöörangute seadmise vajaliku tee suunas tehnikorraldusaktis ettenähtud korras kas isiklikult, raadioside teel või muul viisil;

10.1.2. manöövrimatka valmistamisel juhinduma AS Eesti Raudtee rongiliikluse ja manöövritöö ohutu korraldamise juhendi nõuetest;

10.1.3. edastama raudteeveeremi- ja manöövrijuhile vajalikke signaale ja teateid täpselt ja õigeaegselt;

10.1.4. kontrollima enne signaali või korralduse edastamist manöövriveeremi liikumiseks pöörangute õiget asendit manöövrimatkas;

10.1.5. pärast pöörangu seadmist matkaasendisse riivistama sulgrööpa ja veenduma sulgrööpa tihedas liibumises vastu raamrööbast ja universaalluku tihedas riivi lukustamises;

10.1.6. mitte lubama raudteeveeremi liikumist läbilõigatud pöörangul enne selle ülevaatust ja remonti teeameti ning telekomi ja turvanguüsteemide ameti töötajate poolt ning enne jaama liikluskorraldajalt teate saamist vastava sissekande kohta järelevaatusraamatus;

10.1.7. mitte lubama ilma jaama liikluskorraldaja loata vastuvõtu-saateteede hõivamist, raudteeveeremi väljasõitu peateele ja vastuvõtu-saateteedele, ülesõitu nendest teedest ja raudteeveeremi sõitu ühest manöövri- või jaamarajoonist teise.

11. VALVEKORRA ÜLEANDMINE

11.1. Enne valvekorra üleandmist peab kurbelist kontrollima, kas pöörmed on korras ja puhtad.

11.2. Valvekorra üleandmisel on kurbelist kohustatud informeerima valvekorda astuvat kurbelisti pöörmete seisukorrast, posti rajoonis asuvast raudteeveeremist, jaama liikluskorraldajalt saadud korraldustest ja teistest kurbelisti tööga seotud küsimustest.

12. TÖÖOHUTUSNÕUDED KURBELISTI TÖÖS

12.1. Jaama territooriumil töökohale minekul ja sealt tulekul peab kurbelist liikuma mööda selleks ettenähtud ohutuid liikumisteid.

12.2. Kurbelist peab oma töö korraldama nii, et tööhutusnõuded oleksid täidetud.

12.3. Kui valvekorra vastuvõtmisel leiab kurbelist gabariidinõuete või muude tööhutusnõuete rikkumisi, on ta kohustatud sellest teatama jaama liikluskorraldajale.

12.4. Raudteel viibides on kurbelist kohustatud täitma järgmisi nõudeid:

12.4.1. kandma ettenähtud tööriietust, turvajalatseid ja isikukaitsevahendeid. Töörietus peab olema kinni nõõbitud (seotud, kinniste tõmblukkudega jms), peakate ei tohi segada nägemist ega kuulmist;

12.4.2. tööriietuse peal peab kandma ohutusvesti;

12.4.3. pöörama tähelepanu seadmete ja ehitiste erimärgistusele, täitma nende märkide ja märgistuse nõudeid;

12.4.4. liikuma piki rööbasteed ainult selle kõrval, teedevahe keskel või teepeenral ja jälgima teedel liikuvat raudteeveeremit;

12.4.5. pöörama erilist tähelepanu sellele, et liikuval raudteeveeremil ei oleks esemeid, mis ulatuvad väljapoole gabariiti. Asudes teedevahel, kui raudteeveeremid liiguvad mööda mõlemat naaberteed, jääma seisma ja vajadusel kükitama, oodates ära raudteeveeremi möödumist või seismajäämist ühel teedest ning alles seejärel jätkama liikumist;

12.4.6. liikuma kiirustamata, pöörama käies erilist tähelepanu seadmetele ja esemetele, mis asuvad teede vahel (piirdetulbad, rennid, kaevud, turvanguseadmed jms.), vältimaks komistamist ja kukkumist;

12.4.7. väljudes rööbastele raudteeveeremi, ehitise vms tagant, veenduma, et seda rööbasteed mööda ei liigu raudteeveerem;

12.4.8. ületama rööbasteid täisnurga all, veendudes eelnevalt, et ohtlikus kauguses ei ole lähenemas raudteeveeremit; mitte astuma rööpale, raamrööpa ja sulgrööpa vahele või pöörmerenni peale;

12.4.9. möödudes rööbasteel seisvast raudteeveeremist, ületama rööbasteed neist mitte lähemal kui 5 m; mitte minema vagunite vahelt läbi, kui nende vahe on väiksem kui 10 m;

12.4.10. kasutama vagunitega hõivatud rööbasteede ületamisel ülekäigurõdusid, mitte ronima vagunite alt läbi või üle vagunite;

12.4.11. astuma ülekäigurõdule või astmelauale või sealt maha ainult raudteeveeremi seisu ajal ning näoga raudteeveeremi suunas;

12.4.12. enne ülekäigurõdult maha astumist veenduma astmeraudade ja käsipuude korrasolekus, kõrvaliste esemete puudumises teede vahel, samuti selles, et naaberteel ei liigu ohtlikus kauguses raudteeveerem. Rõdult maha astudes hoidma käsipuudest kinni;

12.4.13. eemalduma raudteeveeremi möödalaskmiseks aegsasti ohutusse kohta rööbastee ääres või teede vahel äärmisest rööpast vähemalt 2,5 meetri kaugusele.

12.5. Rongide vastuvõtmisel ja saatmisel ning manöövritööl on kurbelist kohustatud:

12.5.1. andma raudteeveeremi juhile signaali liikumiseks ainult pärast pöörangute seadmist vastavasse asendisse ja eemaldumist ohutusse kaugusesse;

12.5.2. kui kurbelist avastas iseenesest liikuma hakanud raudteeveeremi, siis pidurkinga asetamisel rööpale vagunite kiiruse vähendamiseks või peatamiseks, peab kurbelist asuma liikuvatest vagunitest ohutus kauguses ja pärast pidurkinga asetamist eemalduma rööpast vähemalt 2,5 meetri kaugusele raudteeveeremist eemale;

12.5.3. mitte kasutama pidurkingade asemel muid esemeid;

12.5.4. pidurkinga kasutamisel hoidma seda käepidemest.

12.6. Pöörmete puhastamine peab toimuma raudteeveeremi liikumise vaheajal ning tavapäraselt ööpäeva valgel ajal. Pimedas võib pöörmeid puhastada ainult siis, kui kurbelisti hinnangul on tööpaik piisavalt ohutu.

12.7. Pöörmete puhastamisel peab kurbelist täitma järgmisi ohutusnõudeid:

12.7.1. teatama enne pöörme puhastamise algust sellest jaama liikluskorraldajale;

12.7.2. on keelatud kasutada mittekorras tööriistu ja töötada ilma kinnasteta;

12.7.3. seisma puhastamisel näoga suunas, kust on oodata raudteeveeremi väljasõitu pöörmele, võimalusel mitte seisma rööbaste vahel;

12.7.4. töö lõpetamisel teatama sellest jaama liikluskorraldajale.

12.8. On keelatud pöörmeid puhastada või teha mingit muud tööd pöörmel pärast rongi lähenemis- või väljumissignaali saamist ning pärast signaali andmist manöövriveeremi liikumiseks.

12.9. Elektrifitseeritud piirkonnas on keelatud:

12.9.1. minna voolu all olevatele kontaktvõrgu juhtmetele lähemale kui 2 m;

12.9.2. puudutada elektriveeremi elektriseadmeid kas vahetult või mingi esemega;

12.9.3. minna katkenud kontaktvõrgu juhtmetele või juhtmetelt rippuvatele esemetele lähemale kui 10 meetrit;

12.9.4. Kontaktvõrgu juhtme või raudteed ületava või teedevahel (teepeenral) asuva elektriliini katkemisest või nendelt allarippuvate kõrvaliste esemete leidmisest tuleb viivitamatult teatada jaama liikluskorraldajale.

12.10. Kuni kontaktvõrgu remondibrigaadi saabumiseni peab ohtliku koha piirama ja rakendama meetmed, et inimesed ei satuks ohtlikule kohale lähemale kui 10 meetrit. Kui katkenud juhtmed või muud kontaktvõrgu elemendid on väljunud gabariidist ja kujutavad ohtu raudteeveeremi liikumisele, tuleb see koht piirata peatussignaalidega nagu takistuskoht raudtee signalisatsioonijuhendiga sätestatud korras.

13. SEONDUVAD DOKUMENDID

13.1. AS Eesti Raudtee tegevuseeskiri

13.2. Raudtee signalisatsioonijuhend

13.3. EVS standard 931:2016, tehnikorraldusakt

13.4. Tööohutusjuhend AS Eesti Raudtee raudteemaal ja/või väljaspool raudteemaad raudteehoiu teostamisel

13.5. Jaamade tehnikorraldusaktid

13.6. Raadio- ja teavitamisparagiside kasutamise juhend ning läbirääkimiste näidisreglemendid AS Eesti Raudtee raudteetaristul

13.7. Pöörangute kurbliiga matkaasendisse seadmise töökorralduse juhend, mis on kinnitatud AS Eesti Raudtee juhatuse 31.08.2021 otsusega nr 603/4, uue dokumendi kinnitamisel muutub kehtetuks.

LISA 1. Korralduste ja ettekannete näidistekstid

Näide nr 1.

Jaama liikluskorraldaja korraldus kurbelistile vastuvõtumatka valmistamiseks:

Pöörmeposti nr ... kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga vastuvõtumatka valmistamiseks ... jaamast tee nr ..., pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Kurbelist kordab talle edastatud korraldust ning kui korraldus on täidetud, edastab kurbelist järgmise ettekande jaama liikluskorraldajale:

... rongidispetšer/jaamakorraldaja. Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Matk rongi vastuvõtmiseks ... jaamast tee nr ... on valmis, tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr... kurbelist ...

Näide nr 2.

Jaama liikluskorraldaja korraldus kurbliiga matka valmistajale saatematka valmistamiseks:

Pöörmeposti nr ... kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga saatematka valmistamiseks teelt nr ... .. jaamavahele/mis jaama suunas, pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige matka valmisolekut.

Kurbelist kordab talle edastatud korraldust ning kui korraldus on täidetud, edastab kurbelist järgmise ettekande jaama liikluskorraldajale:

... rongidispetšer/jaamakorraldaja. Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Matk rongi saatmiseks teelt nr ... .. jaama/jaamavahele on valmis, pöörmepost nr ... , kurbelist ... .

Näide nr 3.

Jaama liikluskorraldaja korraldus kurbelistile manöövrimatka valmistamiseks jaamateelt kõrikusse:

Pöörmeposti nr ... kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks teelt nr... paaris/paaritusse kõrikusse manöövrifoorini ... , pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige matka valmisolekut.

Kurbelist kordab talle edastatud korraldust ning kui korraldus on täidetud, edastab kurbelist järgmise ettekande jaama liikluskorraldajale:

... rongidispetšer/jaamakorraldaja. Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Matk sõitmiseks teelt nr ... paaris/paaritusse kõrikusse manöövrifoorini ... on valmis, pöörmepost nr ... , kurbelist ... .

Näide nr 4.

Jaama liikluskorraldaja korraldus kurbelistile manöövrimatka valmistamiseks kõrikust jaamateele:

Pöörmeposti nr ... kurbelist ... .Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks paaris/paaritust kõrikust manöövrifoorist ... tee nr ..., pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige matka valmisolekut.

Kurbelist kordab talle edastatud korraldust ning kui korraldus on täidetud, edastab kurbelist järgmise ettekande jaama liikluskorraldajale:

... rongidispetšer/jaamakorraldaja. Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Matk sõitmiseks paaris/paaritust kõrikust manöövrifoorist ... tee nr ... on valmis, pöörmepost nr ... , kurbelist ... .

Näide nr 5.

Juhul, kui jaamas töötab vanemkurbelist, on kehtestatud järgmised korralduste ja ettekannete tekstid.

Jaama liikluskorraldaja korraldus vanemkurbelistile vastuvõtumatka valmistamiseks:

Vanemkurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga vastuvõtumatka valmistamiseks ... jaamast tee nr ..., pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Vanemkurbelist kordab talle jaama liikluskorraldaja poolt edastatud korraldust ning edastab pöörmepostides olevatele kurbelistidele alates matka alguspunktist kuni lõpp-punktini järgmised korraldused :

Pöörmeposti nr 1 kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks ... jaamast, teelt nr... tee nr ..., pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Pöörmeposti nr 2 kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks ... teelt suunaga ... tee/pöörme nr... suunas, pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Pöörmeposti nr 3 kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks ... teelt suunaga ... tee, pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

* Näidetes toodud pöörmepostide järjestus võib muutuda vastavalt vastuvõtumatka suunale.

Kurbelistid kordavad neile edastatud korraldusi ning kui korraldused on täidetud, edastavad kurbelistid järgmised ettekanded vastavalt matka suunale algpunktist suunaga matka lõpp-punktini vanemkurbelistile:

Vanemkurbelist ... . Pöörangud nr ... seadsin kurbliga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr 1 kurbelist ... .

Vanemkurbelist ... . Pöörangud nr ... seadsin kurbliga pöörangu nr.../tee nr.... suunas, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr 2 kurbelist ... .

Vanemkurbelist ... . Pöörangud nr ... seadsin kurbliga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr 3 kurbelist ... .

Vanemkurbelist kordab talle edastatud ettekandeid ning kontrollib matka õigsust kehtivalt jaama skeemilt ning kui matk on valmistatud õigesti edastab vanemkurbelist jaama liikluskorraldajale järgmise ettekande:

... rongidispetšer/jaamakorraldaja. Pöörangud nr ... on seatud kurbliga matkaasendisse, sulgrööbaste tihket liikumist vastu raamrööbast on kontrollitud, sulgrööpad on lukustatud universaallukkudega (tabalukkudega). Matk rongi vastuvõtmiseks ... jaamast tee nr ... on valmis, tee nr ... on vaba, vanemkurbelist ... .

Sarnast vanemkurbelisti korralduste vormi kasutada ka saatematkade valmistamiseks. Saatematkade korral tuleb liikluskorraldaja ja vanemkurbelisti vahelistes kõnelustes asendada sõna "vastuvõtumatk" sõnaga "saatematk"

Näide nr 6.

Juhul, kui jaamas töötab vanemkurbelist ning valmistada tuleb vastuvõtumatk ning saatematk raudteeveeremi läbilaskmiseks jaamast, on kehtestatud järgmised korraldused:

Vanemkurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliga vastuvõtumatka ja saatematka valmistamiseks ... jaamast ... jaama, mööda teed nr ..., pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Vanemkurbelist kordab talle jaama liikluskorraldaja poolt edastatud korraldust ning edastab pöörmepostides olevatele kurbelistidele alates matka alguspunktist kuni lõpp-punktini järgmised korraldused:

Pöörmeposti nr 1 kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliga matka valmistamiseks ... jaamast, teelt nr... tee nr ..., pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Pöörmeposti nr 2 kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks ... teelt suunaga ... tee/pöörme nr... suunas, pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

Pöörmeposti nr 3 kurbelist ... . Seadke pöörangud nr ... kurbliiga matka valmistamiseks ... teelt suunaga ... tee, pärast sulgrööpa tihke liikumise kontrollimist vastu raamrööbast lukustage sulgrööpad universaallukuga (tabalukuga) ja kontrollige tee nr ... vabaolekut.

* Näidetes toodud pöörmepostide järjestus võib muutuda vastavalt vastuvõtu- ja saatemata suunale.

Kurbelistid kordavad neile edastatud korraldusi ning kui korraldused on täidetud, edastavad kurbelistid järgmised ettekanded vastavalt matka suunale algpunktist suunaga matka lõpp-punktini vanemkurbelistile:

Vanemkurbelist ... . Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr 1 kurbelist ... .

Vanemkurbelist ... . Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga pöörangu nr.../tee nr... suunas, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr 2 kurbelist ... .

Vanemkurbelist ... . Pöörangud nr ... seadsin kurbliiga matkaasendisse, kontrollisin sulgrööpa tihket liikumist vastu raamrööbast, sulgrööpad lukustasin universaallukuga (tabalukuga). Tee nr ... on vaba, pöörmeposti nr 3 kurbelist ... .

Vanemkurbelist kordab talle edastatud ettekandeid ning kontrollib matka õigsust kehtivalt jaama skeemilt ning kui matk on valmistatud õigesti edastab vanemkurbelist jaama liikluskorraldajale järgmise ettekande :

... rongidispetšer/jaamakorraldaja. Pöörangud nr ... on seatud kurbliiga matkaasendisse, sulgrööbaste tihket liikumist vastu raamrööbast on kontrollitud, sulgrööpad on lukustatud universaallukkudega (tabalukkudega). Matk rongi läbilaskmiseks ... jaamast ... jaama on valmis, mööda teed nr ... , tee nr ... on vaba, vanemkurbelist ... .